

VIDEOPREDPOVEĎ Počasie na týždeň: Teplo, chlad, teplo, teplo	2
Online, ahojmama.pravda.sk, 12. 3. 2023, 0:00	
R. Sobota:GMM výstavou priblíži osobnosť jazykovedca Š. Tóbika i nárečia regiónu	3
Online, tasr.sk, 13. 3. 2023, 10:26	
R. Sobota:GMM výstavou priblíži osobnosť jazykovedca Š. Tóbika i nárečia regiónu	4
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 13. 3. 2023, 10:26	
Gemersko-malohontské múzeum priblíži jazykovedca Š. Tóbika i nárečia	5
Online, teraz.sk, 13. 3. 2023, 10:49	
Botanická záhrada UPJŠ opäť ponúka výstavu orchideí	6
Online, tasr.sk, 13. 3. 2023, 10:50	
Konatelia firiem, HR a ekonomické oddelenia, nenechajte si ujsť EPI konferenciu Pracovné právo	7
Online, amobe.sk, 13. 3. 2023, 13:00	
Má 28 a robila prvú operáciu mozgu svojho druhu na Slovensku. Občas ju oslovia sestrička a pýtajú sa na vek	8
Online, dennikn.sk, 13. 3. 2023, 19:58	
Dni Frankofónie 2023	13
Online, kamdomesta.sk, 14. 3. 2023, 2:00	
Orchidey – skvosty v ríši rastlín	17
Online, kamdomesta.sk, 14. 3. 2023, 2:01	

VIDEOPREDPOVEĎ Počasie na týždeň: Teplo, chlad, teplo, teplo [🔗](#)

📅 12. 3. 2023, 0:00, Zdroj: ahojmama.pravda.sk [🔗](#), Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 9 762 GRP: 0,22 OTS: 0,00 AVE: 584 Eur

Študentka medicíny zozbierala rozprávky z celého sveta, získala ich od zahraničných spolužiakov

Študentka medicíny Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** zozbierala rozprávky z rôznych častí sveta a vydala ich knižne. Desať rozprávok Ľubomíre Marcellovej porozprávali jej spolužiaci zo zahraničia. Autorka knihu aj sama ilustrovala. V knižke možno nájsť rozprávky z Grécka, Sýrie, Vietnamu, Venezuely, ale tiež z Nigérie, Číny či Švédska. Čitatelia si tiež budú môcť prečítať ruskú, ukrajinskú a namíbijskú rozprávku.

Ako naučiť deti prehrávať

Áno, pri kartách či spoločenských hrách ich najčastejšie nechávame vyhrať, nech majú radosť, aj takto pri víťazstvách sa však deti môžu naučiť umeniu prijať porážku. Ako? Tak, že im my dospelí ukážeme na vlastnom príklade, ako sa prijíma prehra a čo to vlastne znamená.

KVÍZ Slovenky, ktoré urobili diery do sveta

Ich talent a vnútorná sila boli také veľké, že ich dnes na Slovensku pozná asi každý. Pripomeňte si pri príležitosti blížiaceho sa Medzinárodného dňa žien slávne Slovenky, ktoré robia našej krajine len česť a viaceré z nich sa presadili aj v zahraničí.

10 tipov, ako stráviť jarné prázdniny na východe. Navštívte múzeum letectva, praveké hradisko či starý solivar

Jarných prázdnin sa konečne dočkali aj deti na východnom Slovensku. Aj tu možno stráviť príjemné dni v prírode pri športe, turistike alebo si zájsť niekde za kultúrou či po stopách bohatej histórie. Pripravili sme pre vás 10 tipov na zaujímavé rodinné výlety.

Autor: TV Pravda, včera 03:00

R. Sobota: GMM výstavou priblíži osobnosť jazykovedca Š. Tóbika i nárečia regiónu [📄](#)

📅 13. 3. 2023, 10:26, Zdroj: tasr.sk [📄](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 5 194 GRP: 0,12 OTS: 0,00 AVE: 452 Eur

Rimavská Sobota 13. marca (TASR) – Gemersko-malohontské múzeum (GMM) v Rimavskej Sobote prostredníctvom výstavy verejnosti predstaví osobnosť jazykovedca Štefana Tóbika a jeho dielo Gemerské nárečia. Vernisáži výstavy, ktorá sa uskutoční v stredu (15. 3.), bude predchádzať beseda o význame slovenských nárečí. TASR o tom informovalo múzeum. Štefan Tóvik sa narodil v roku 1909 v Hnúšti a patril k zakladateľskej generácii slovenskej jazykovedy a dialektológie. Bol zakladateľom Katedry slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave so sídlom v Prešove a spoluzakladateľom Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** so sídlom v Prešove. Je autorom päťdielného dialektologického spisu s názvom Gemerské nárečia. "Rukopis z autorovej pozostalosti opravila, doplnila a na vydanie pripravila profesorka Júlia Dudášová z Prešovskej univerzity v Prešove. Prezentované vedecké dielo Štefana Tóbika zaplnilo prázdne miesto v univerzitných a akademických knižniciach a stalo sa mocnou inšpiráciou pre seriózný vedecký výskum v rámci slovákistiky, slavistiky a karpatistiky doma i v zahraničí," priblížilo múzeum. Výstava prezentujúca osobnosť a nárečia gemersko-malohontského regiónu bude v priestoroch GMM pre verejnosť prístupná do 30. júna. Pred samotnou vernisážou sa v stredu (15. 3.) v múzeu uskutoční i beseda s editorkou diela Júliou Dudášovou a Gabrielom Rožaiom z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Diskutovať budú aj o význame slovenských nárečí pre výskum najstarších dejín slovenského jazyka. Imu ima

Autor: TASR

R. Sobota: GMM výstavou priblíži osobnosť jazykovedca Š. Tóbika i nárečia regiónu [📄](#)

📅 13. 3. 2023, 10:26, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Rimavská Sobota 13. marca (TASR) – Gemersko-malohontské múzeum (GMM) v Rimavskej Sobote prostredníctvom výstavy verejnosti predstaví osobnosť jazykovedca Štefana Tóbika a jeho dielo Gemerské nárečia. Vernisáži výstavy, ktorá sa uskutoční v stredu (15. 3.), bude predchádzať beseda o význame slovenských nárečí. TASR o tom informovalo múzeum.

Štefan Tóbiš sa narodil v roku 1909 v Hnúšti a patril k zakladateľskej generácii slovenskej jazykovedy a dialektológie. Bol zakladateľom Katedry slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave so sídlom v Prešove a spoluzakladateľom Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** so sídlom v Prešove. Je autorom päťdielného dialektologického spisu s názvom Gemerské nárečia.

"Rukopis z autorovej pozostalosti opravila, doplnila a na vydanie pripravila profesorka Júlia Dudášová z Prešovskej univerzity v Prešove. Prezentované vedecké dielo Štefana Tóbika zaplnilo prázdne miesto v univerzitných a akademických knižniciach a stalo sa mocnou inšpiráciou pre seriózne vedecký výskum v rámci slovakistiky, slavistiky a karpatickej domácej i v zahraničí," priblížilo múzeum.

Výstava prezentujúca osobnosť a nárečia gemersko-malohontského regiónu bude v priestoroch GMM pre verejnosť prístupná do 30. júna. Pred samotnou vernisážou sa v stredu (15. 3.) v múzeu uskutoční i beseda s editorkou diela Júliou Dudášovou a Gabrielom Rožaiom z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Diskutovať budú aj o význame slovenských nárečí pre výskum najstarších dejín slovenského jazyka.

Imu ima

Autor: LMU

Gemersko-malohontské múzeum priblíži jazykovedca Š. Tóbika i nárečia [↗](#)

📅 13. 3. 2023, 10:49, Zdroj: teras.sk [↗](#), Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 34 942 GRP: 0,78 OTS: 0,01 AVE: 887 Eur

Výstava prezentujúca osobnosť a nárečia gemersko-malohontského regiónu bude v priestoroch GMM pre verejnosť prístupná do 30. júna.

Rimavská Sobota 13. marca (TASR) – Gemersko-malohontské múzeum (GMM) v Rimavskej Sobote prostredníctvom výstavy verejnosti predstaví osobnosť jazykovedca Štefana Tóbika a jeho dielo Gemerské nárečia. Vernisáži výstavy, ktorá sa uskutoční v stredu (15. 3.), bude predchádzať beseda o význame slovenských nárečí. TASR o tom informovalo múzeum.

Štefan Tóbič sa narodil v roku 1909 v Hnúšti a patril k zakladateľskej generácii slovenskej jazykovedy a dialektológie. Bol zakladateľom Katedry slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave so sídlom v Prešove a spoluzakladateľom Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** so sídlom v Prešove. Je autorom päťdielného dialektologického spisu s názvom Gemerské nárečia.

"Rukopis z autorovej pozostalosti opravila, doplnila a na vydanie pripravila profesorka Júlia Dudášová z Prešovskej univerzity v Prešove. Prezentované vedecké dielo Štefana Tóbika zaplnilo prázdne miesto v univerzitných a akademických knižniciach a stalo sa mocnou inšpiráciou pre seriózný vedecký výskum v rámci slovakistiky, slavistiky a karpatickej domy i v zahraničí," priblížilo múzeum.

Výstava prezentujúca osobnosť a nárečia gemersko-malohontského regiónu bude v priestoroch GMM pre verejnosť prístupná do 30. júna. Pred samotnou vernisážou sa v stredu (15. 3.) v múzeu uskutoční i beseda s editorkou diela Júliou Dudášovou a Gabrielom Rožaiom z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Diskutovať budú aj o význame slovenských nárečí pre výskum najstarších dejín slovenského jazyka.

Autor: TASR

Botanická záhrada UPJŠ opäť ponúka výstavu orchideí

📅 13. 3. 2023, 10:50, Zdroj: obce.tasr.sk , Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 5 194 GRP: 0,12 OTS: 0,00 AVE: 452 Eur

Botanická záhrada **UPJŠ** opäť ponúka výstavu orchideí

Na snímke odkvitajúca zákonom chránená orchidea, prílbovka červená (*Cephalanthera rubra*). Košice 18. júna 2018. FOTO TASR – Milan Kapusta .

Košice 12. marca (TASR) - Viac ako 700 rastlín z vyše 100 botanických druhov, kultivarov alebo hybridov z 15 rodov orchideí si môžu pozrieť návštevníci Botanickej záhrady Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. V poradí 11. ročník výstavy pod názvom Orchidey - skvosty v ríši rastlín, je k dispozícii denne od 9.00 do 17.00 h v expozičnom skleníku na Mánesovej ulici v Košiciach. TASR o tom informovala hovorkyňa univerzity Laura Hofanová. Výstava potrvá do nedele 19. marca.

" Sme veľmi radi, že po jubilejnom desiatom ročníku výstavy, ktorý bol predčasne ukončený z dôvodu pandémie koronavírusu, a po dvojročnej prestávke, ktorá nasledovala, môžeme návštevníkom priniesť ďalší ročník jednej z najnavštevovanejších výstav organizovaných v botanickej záhrade ," povedal jej riaditeľ Pavol Mártonfi.

Pripomenul, že orchidey sú rastliny, ktoré ľahko podliehajú vývojovým zmenám a rýchlo sa medzi sebou krížia - preto sú ich jednotlivé rody a druhy také variabilné. " To ponúka priestor šľachteniu a vďaka tisíckam hybridov a krížencov môžeme aj na našej výstave predstaviť pestrú paletu farieb, tvarov, ale aj veľkostí týchto rastlín ," dodal.

Medzi orchideami sú miniatúrne rastliny aj veľké trsy. "Na rozdiel od miniatúrnych rastlín máme na výstave zastúpené aj jedince, ktoré môžu v prírode pri kvitnutí dorastať až do výšky dvoch metrov. Jednou z takýchto orchideí je druh *Phaius tancarvilleae*, slovensky nazývaný fajus veľkolistý," spresnila vedúca oddelenia tropickej a subtropickej flóry botanickej záhrady Valéria Kocová s tým, že táto orchidea pochádza z juhovýchodnej Ázie, Austrálie a tichomorských ostrovov. Nerastie prichytená na iných rastlinách, ale vyrastá priamo zo zeme. Jej listy môžu dorastať do dĺžky 30 centimetrov až jedného metra a kvety vyrastajú spolu v súkvetiach v počte desať až 25 kvetov. Samotný kvet môže dosahovať sedem až 12,5 centimetra.

Súčasťou výstavy je aj predaj orchideí vo vestibule budovy. V rámci sprievodných aktivít sú na budúcu sobotu (18. 3.) naplánované aj ukážky aranžovania orchideí pod vedením floristu.

Autor: Autor:

Konatelia firiem, HR a ekonomické oddelenia, nenechajte si ujsť EPI konferenciu Pracovné právo

📅 13. 3. 2023, 13:00, Zdroj: amobe.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 178 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 77 Eur

Domov Novinky Konatelia firiem, HR a ekonomické oddelenia, nenechajte si ujsť EPI konferenciu Pracovné právo

13.03.2023

Novinky na trhu práce a ako Vás ovplyvnia zmeny legislatívy po poslednej novele, ktorá nadobudla účinnosť na začiatku tohto roku, sa dozviete na EPI konferencii dňa 23. a 24. marca v Hoteli Grand Jasná v Demänovskej doline. Na tejto konferencii, organizovanou pod záštitou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny spoločne s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, vystúpia samotní tvorcovia legislatívy a viacerí odborníci z praxe.

Počas 2 dní trvania konferencie vystúpia 9 prednášajúci, okrem iných, zástupcovia zamestnávateľov (APZD) a zamestnancov (OZ KOVO), experti z praxe, z právnej aj analytickej oblasti. Prehľad najnovších a plánovaných zmien z pohľadu zákonodarcu predstaví Jozef Toman. Lucia Sabová Danková z Národného inšpektorátu práce sa bude venovať zmenám na pracovnom trhu z pohľadu kontrolných orgánov.

Návštevníci sa počas panelových diskusií budú môcť pýtať otázky. Konferencia bude aj streamovaná live cez aplikáciu KONFERENCIE.PP. Viac informácií o konferencii je dostupných na:

<https://konferencie.profivzdelavanie.sk/2023/pracovne-pravo/>

Má 28 a robila prvú operáciu mozgu svojho druhu na Slovensku. Občas ju oslovia sestrička a pýtajú sa na vek [↗](#)

📅 13. 3. 2023, 19:58, Zdroj: [dennikn.sk](#) [↗](#), Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Veronika Folentová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 258 247 GRP: 5,74 OTS: 0,06 AVE: 1948 Eur

Veronika Magočová je neurochirurgička v Univerzitnej nemocnici v Košiciach. Ako 28-ročná bola hlavnou operatérkou v tíme, ktorý ako prvý na Slovensku urobil hlbokú mozgovú stimuláciu u pacienta s Parkinsonovou chorobou s použitím bezrámovej metódy. Neurochirurg pri nej zavedie elektródy do mozgu pacienta, čo znižuje prejavy choroby, napríklad tras.

Magočová v rozhovore hovorí:

ako takáto operácia prebieha;

ako sa cíti v slovenskom zdravotníctve;

prečo ostala na Slovensku, aj keď mala ponuky z Česka;

ale aj to, ako jej počas covidu zomrelo sedem pacientov.

Boli ste hlavnou operatérkou v tíme, ktorý ako prvý na Slovensku urobil hlbokú mozgovú stimuláciu u pacienta s Parkinsonovou chorobou bezrámovou metódou. Aký to bol zákrok?

Klasickou rámovou hlbokou mozgovou stimuláciou sa na Slovensku operuje od roku 2004, prvýkrát to bolo v Bratislave, následne v Banskej Bystrici a Košiciach. Hlboká mozgová stimulácia, ktorú sme spravili v Košiciach, bola bezrámová.

V čom je rozdiel?

Doteraz mal pacient na hlave od rána stereotaktický rám, ktorý musel mať celý deň počas celého výkonu. Bezrámová operácia je komfortnejšia pre pacienta aj operátora, je rýchlejšia a menej invazívna.

Rám si mám predstaviť ako obruč, akú mal napríklad predseda Národnej rady Boris Kollár po[lock] autonehode?

Áno. Nie je to úplne ono, ale vyzerá to podobne.

Ako sa stalo, že ste boli hlavnou operatérkou?

Keď som nastúpila na oddelenie, robili sa v nemocnici len rámové operácie. Neskôr som mala možnosť vidieť bezrámové operácie u kolegov v Olomouci, prístrojové vybavenie sme na 80 percent mali. Vďaka podpore nášho prednostu Vladimíra Kaľucha, celého neurochirurgického a neurologického tímu sme tak mali možnosť spraviť prvú bezrámovú hlbokú mozgovú stimuláciu na Slovensku v Košiciach.

Foto N – Peter Lázár

Čo operácia prináša?

Pacienti v pokročilom štádiu Parkinsonovej choroby musia užívať množstvo tabletiiek, ktoré môžu mať nežiaduce účinky. Napriek snahe neurológa príde situácia, keď už sú tabletky nedostatočne efektívne. Následne neurológ testovaním zisťuje, či je pacient vhodný kandidát na hlbokú mozgovú stimuláciu. Úlohou neurochirurga je zaviesť elektródy do mozgu, stane sa tak však až po tom, čo neurológ rozhodne, že pacient už nemá inú možnosť liečby a operácia mu môže priniesť očakávaný benefit. Elektródy dokážu zmierniť prejavy Parkinsonovej choroby, ako je tras či stuhnutosť.

Koľko ľudí ste takto operovali?

Bezrámovo sedem.

Neboja sa pacienti tejto operácie?

Sú to pacienti v pokročilom štádiu ochorenia a nedokážu už plnohodnotne fungovať. Keď ich komisia schváli, sú šťastní, že takýto zákrok môžu podstúpiť. Deň pred operáciou sa snažíme s pacientom komunikovať. Celý zákrok si s ním krok po kroku prejdeme, aby tomu rozumel a zbavil sa obáv. Nikto nám zatiaľ po prijatí ešte neodišiel a všetci pacienti to perfektne zvládli.

Ako dlho operácia trvá?

Prvé operácie tohto typu prebiehali od rána do večera. Postupne sa to skraca, bezrámovou metódou je to tak tri až štyri hodiny.

Aký veľký má pacient otvor v lebke?

Diera má priemer približne tri centimetre.

Aké je to operovať mozog, keď je človek pri vedomí?

Má to svoje výhody. Ak by nastal problém, vieme to na pacientovi spozorovať.

Kto sa s ním rozpráva?

S pacientom komunikujem a vysvetľujem mu, čo robím. Krok po kroku – umývam operačné pole, opichujem kožu lokálnou anestéziou alebo vrátam do lebky. Nebolí to, pacient cíti tlak ako pri vrátaní u zubára, následne ho testuje neurológ. Komunikuje a uľahčiť sa mu to snaží celý operačný tím.

Pri vedomí je z bezpečnostných dôvodov?

Nie. Už pri operácii potrebujeme vidieť efekt stimulácie. Triaťame milimetrové jadrá (štruktúry, do ktorých triaťajú elektródy – pozn. redakcie) . Už počas operácie musíme vidieť, že pacient má z operácie žiadaný efekt. Napríklad sa pri testovaní prestane triať alebo uvoľní stuhnutie.

Aké veľké je jadro, do ktorého sa musíte trafiť?

Malé, niekoľko milimetrov.

Nemali ste pred prvou operáciou obavu?

Obavu nie, rešpekt áno. Zároveň som sa veľmi tešila. Môj vzor a moja mentorka doktorka Aurélie Kollová v Košiciach začala s rámovou hlbokou mozgovou stimuláciou. Už ako študentka som za ňou chodila a sledovala ju pri operáciách. Neskôr som bola na stážach v zahraničí, kde som mala možnosť vidieť ďalšie operácie. David Krahulík z Fakultnej nemocnice v Olomouci nám prvé dve bezrámové hlboké mozgové stimulácie do Košíc prišiel zastrešiť.

Elektródu, ktorú zavediete do mozgu, má pacient nastálo?

Áno.

Nemá to nežiaduce účinky?

Nemá, ale sú tam riziká ako pri každej operácii. Nie je to liečba prvej voľby. Neurológ u pacienta s Parkinsonovou chorobou začína s tabletkovou liečbou a až pri vyčerpaní alebo nedostatočnom efekte tabletkovej liečby začne neurológ uvažovať o elektródach. Takže pacienta musí indikovať neurológ a následne je posúdený komisiou, ktorá sa skladá z neurológa, neurochirurga a zo psychológa. Spoločne posúdia, či je pacient naozaj vhodný kandidát.

Čo posudzujú?

Neurológ rozhodne, že napriek tomu, že má správne nastavené lieky, táto forma liečby už nemá dostatočný efekt. Zároveň pacienta testuje, či bude mať z hlboké mozgové stimulácie žiaduci efekt. Neurochirurg zhodnotí magnetickú rezonanciu a chirurgickú stránku: či pacient nemá iné diagnózy, ako cukrovku, vysoký krvný tlak, diagnózy, pri ktorých bliká kontrolka a vieme, že musia byť dostatočne kompenzované. Psychológ alebo psychiater hodnotí, či je pacient schopný prístroj nabíjať a obsluhovať.

Koľko stojí táto liečba?

Konkrétnu sumu neviem.

Ako pacient ovláda elektródy?

Cez takzvaný generátor impulzov uložený pod kľúčnou kosťou. Na ten si vie priložiť ovládač a cez komunikátor, ktorý vyzerá ako mobil, vidí, nakoľko je generátor nabitý, aké impedancie sú na ňom nastavené, prípadne či ich treba znížiť alebo zvýšiť. Alebo si môže celú stimuláciu vypnúť, napríklad ak ide na magnetickú rezonanciu.

Alebo na letisku?

To nemusia. Pri kontrole budú pípať, ale majú preukaz, že je to pre prístroj. Môžu plávať, nemajú skoro žiadne obmedzenia. Stanovať pod elektrickým vedením sa neodporúča.

Foto N – Peter Lázár

Podľa čoho vyberáte pacientov? Je kritériom aj vek?

Áno, čím starší pacient, tým krehkejšie cievy a vyššie riziko krvácania.

V akom veku k vám ľudia chodia?

Podľa diagnózy. Na komisii indikujeme pacientov s Parkinsonovou chorobou, ktorí majú 50 až 65 rokov. Pacienti trpiaci dystóniou (ochorenie pohybovej sústavy, pri ktorom dochádza k nedobrovoľným sťahom svalov, čo spôsobuje opakujúce sa kŕče – pozn. red.) alebo esenciálnym tremorom (ochorenie, ktoré sa prejavuje najmä na horných končatinách a sprevádza ho tras – pozn. red.) bývajú mladší.

Parkinsonova choroba sa však začína omnoho skôr. Keď ju diagnostikujeme, býva už neskoro. Preto sa náš tím neuroológov pod vedením Mateja Škorvánka venuje aj výskumu včasnej diagnostiky. Parkinsonova choroba je podmienená odumieraním buniek produkujúcich dopamín (dopamín funguje ako neuroprenášač, ktorý v istých častiach mozgu umožňuje prenos impulzov. Hrá významnú funkciu pri motorických funkciách mozgu. Je spájaný so systémom príjemných vnemov a s motiváciou k rôznym aktivitám – pozn. redakcie).

Môže si to nejak všimnúť pacient? Aké sú varovné signály?

Počiatkové obdobie ochorenia prebieha viac-menej bezpríznakov a môže trvať aj niekoľko rokov. Preto je diagnostika neurológa veľmi dôležitá, ale aj náročná. Zle diagnostikovaných je približne 30 percent pacientov s Parkinsonovou chorobou. Preto sa náš neurologický tím venuje systematickému vzdelávaniu mladých neuroológov.

Prečo je to číslo také vysoké?

Neurológia zahŕňa široké spektrum ochorení – mozgovo-cievne príhody, problémy s chrbticou, epilepsia, detské neurologické ochorenia, preto môže byť diagnostika náročná.

Podobná metóda so zavedením elektród sa dá použiť aj pri depresii či Alzheimerovej chorobe?

Zatiaľ je to v štádiu testovania, ale výsledky vyzerajú veľmi sľubne.

Môže to byť prelomová liečba pri týchto ochoreniach?

Áno, už pri spomínanej Alzheimerovej chorobe, depresii, chronických bolestiach či obsedantno-kompulzívnej poruche.

Stážovali ste v Česku, mali ste tam aj ponuky pracovať, no vybrali ste si Košice, kde pracujete v starej nezrekonštruovanej budove. Prečo ste tu zostali?

Rozhodla rodina a kolektív na pracovisku. Neurochirurgia je náročný odbor. Aby som sa vyhla skorému vyhoreniu, potrebovala som zázemie a pracovisko s vedením, ktoré podporuje mladých lekárov. Možnosti, aké mám u nás, by som inde nedostala. Pri prednostovi Kaľuchovi máme podporu v ďalšom vzdelávaní, pomáha nám a usmerňuje nás pri výbere odborných stáží. Okolo seba mám kolegov, na ktorých sa viem aj pri náročnejších prípadoch obrátiť a požiadať ich o pomoc.

V Česku sú lepšie nemocnice, je tam často aj viac personálu. Chcelo sa vám pracovať v starej nemocnici, kam neprichádzajú investície a ktorá má menej personálu ako v Česku?

Neurochirurgickú kliniku v Košiciach som si vybrala cielene. Napriek zlej situácii v slovenskom zdravotníctve tu mám vedenie, tím kolegov, podporu a možnosti, ktoré by som inde nedostala.

Stretli ste sa s tým, že vás odrádzali od chirurgických odborov, lebo ste žena?

Náš prednosta docent Vladimír Kaľuch rozdiely nerobí. Žena alebo muž, ak si šikovný, cieľavedomý a vieš, čo chceš, všetko ostatné je nepodstatné. U nás som nemala žiadne obmedzenia. Ale aj v Košiciach sú oddelenia, ktoré by som si pre prístup k ženám v chirurgickom odbore nevybrala.

Odkiaľ to viete?

Pre neurochirurgiu som sa rozhodla v druhom ročníku medicíny. Keď sa nás niektorí vyučujúci pýtali na budúce zameranie, stretla som sa aj s negatívnym postojom.

Je prístup k ženám dôvod, prečo je ich na chirurgických odboroch menej?

Určite je to jeden z dôvodov.

Čím to je?

Že sme stále podceňované?

Áno.

Zaužívaný patriarchát. No 80 percent študentov medicíny sú ženy. Skôr či neskôr každý odbor bude musieť prehodnotiť svoj postoj.

Obávajú sa, že odídete na materskú?

Na niektorých pracoviskách by pravdepodobne taký pocit prišiel. Nie na mojom. Zároveň ma moja práca veľmi baví a život bez nej si neviem predstaviť. Našťastie mám okolo seba inšpiratívne ženy, ako doktorku Kollovú alebo profesorku Janu Kaľuchovú, ktoré zvládajú rodinný život aj prácu. Preto mám určitú predstavu, ako to v budúcnosti sklbiť.

Stretli ste sa s tým, že by vám povedali, že fyzicky nevládnete danú prácu?

Problém môže robiť sila, ktorú majú ženy často menšiu. Ale s príchodom robotiky sa tento argument pri chirurgii postupne vytráca.

Je teda na Slovensku ťažké byť mladou lekárkou v chirurgickom odbore?

Nie na našej klinike. Prvá neurochirurgička na Slovensku bola doktorka Kollová. Podarilo sa jej vybudovať cestu pre nás ostatné; myslím si, že aj vďaka nej na našej klinike nerobia rodové rozdiely.

Bol v Česku iný prístup?

Štátne nemocnice majú určite na lepšej úrovni prostredím aj vybavením. Atmosféra tam bola podobná.

Nastúpili ste do košickej nemocnice tesne pred covidom. Aké boli vaše začiatky?

Super. Veľmi som sa tešila. Od druhého ročníka som vedela, že chcem prísť sem. Išla som do kolektívu, kde poznali oni mňa a ja ich.

Ako vás prijímajú pacienti?

Občas ma oslovia sestrička. Občas sa ma opýtajú na vek. Celkovo myslím, že pozitívne.

Máte pacienta, ktorého ste si zapamätali?

Je ich veľa. Ako hlavný operátor mám za sebou viac než tristo operácií. Tie, kde asistujem, nepočítam. Mali sme napríklad 6-ročného chlapčeka po autonehode. Mal traumatické poranenie hlavy a musel podstúpiť operáciu. Pri operácii mu odstránili zlomené časti lebky, takže mozog bol v niektorých miestach chránený len kožou. Všetko sa nakoniec skončilo dobre, po prepustení chcel ďalej hrať futbal, musela sa mu vyrábať špeciálna helma.

Bol to najmladší pacient?

Nie, najmladší sú niekoľkohodinoví novorodenci, ktorí sa narodia s hydrocefalom, teda s enormne rozšíreným komorovým systémom. Sú to náročnejšie prípady.

Aké to je pre vás, keď vám zomrie pacient?

Na to si, myslím, nikdy nezvyknete, je to náročné. V čase covidu sme mali službu, počas ktorej zomrelo sedem pacientov. Stále je to veľmi ťažké. Viem sa obrnúť, ale neviem si na to zvyknúť. Preto som ostala na Slovensku. Po náročnej službe mám možnosť ísť za rodinou, ktorá ma motivuje snažiť sa pracovať, ako najlepšie viem.

Ako dlho ste boli v práci, keď prišiel covid?

Približne pol roka.

Boli ste aj na covidovom oddelení?

Áno, pracovala som na našej klinike, ale aj na covide.

Nemali ste vtedy pocit, že túto prácu už nechcete robiť?

Takýto moment som našťastie ešte nemala.

Na oddelení ste pracovali počas vysokej školy ako sestra, je to tak?

Áno.

Čo vám to dalo?

Komunikáciu a prácu s pacientom. Viac si vážim a vedieť oceniť prácu našich sestričiek. A keď som unavená a mám možnosť, tak aj zaspať kdekokoľvek a kedykoľvek.

Mnohí mladí lekári sa sťažujú na možnosti, na atestáciu, vzdelanie, majú problém robiť výkony a operácie. Počúvate také skúsenosti od vašich spolužiakov?

Niekedy to môže byť problém, ale chirurg by okrem pokory mal mať v sebe aj dravosť. Práca vás musí baviť a občas tomu musíte obetovať svoj voľný čas, hlavne na začiatku. Je dôležité nájsť si v tom balans, mať určené priority a ciele.

Dá sa skĺbiť život mladého lekára so súkromím?

Áno. Mám výhodu, že mám partnera z oddelenia a sme tím. Výhodou je, že sa vieme podporiť a navzájom si pomôcť nielen v súkromí, ale aj v práci. Rodina a priatelia si už zvykli, že niektoré rodinné udalosti pre prácu vynecháme alebo zvykneme meškať.

Máte spoločné služby?

Občas. Ale chápe, ak ostanem v práci dlhšie, veľakrát sa to stane aj jemu.

Neláka vás práca v zahraničí, kde zdravotníctvo funguje často lepšie?

Láka, ale myslím si, že na to, aby som bola dobrou lekárkou, nestačí mať len špičkovú nemocnicu a vybavenie. Formuje vás vedenie, kolegovia, práve vďaka nim viem, že som tu správne.

Čo vás odrádza?

Stav a smer, ktorým sa Slovensko uberá. Keď vidím, v akej situácii je nielen zdravotníctvo, ale aj školstvo, politická situácia, cestovný ruch.

Robíte medicínu na svetovej úrovni v priestoroch, ktoré majú 50 a viac rokov. Ako sa dá v takýchto priestoroch robiť kvalitná medicína? Nie je to frustrujúce?

Niekedy áno, našťastie moji kolegovia sú dôkazom, že nič nie je nemožné. Rozhodla som sa na Slovensku zostať. Tým, že budem lamentovať, nič nezmením.

Máte hranicu, keď to už bude príliš komplikované a poviete si, že idete preč?

Vojna, možno voľby, ale ostávam optimista.

Veronika Magočová (28)

Štúdium na LF **UPJŠ** v Košiciach ukončila v roku 2019. Nastúpila na neurochirurgickú kliniku UNLP, kde počas štúdia medicíny pracovala ako sestrička a pomocný personál. V rámci predatestačnej prípravy sa zúčastňuje na školeniach a kurzoch v zahraničí, naposledy v Denveri (Colorado, USA).

Foto N – Peter Lázár

Autor: Veronika Folentová

Dni Frankofónie 2023 [📄](#)

📅 14. 3. 2023, 2:00, Zdroj: kamdomesta.sk [📄](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 2 275 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 313 Eur

Iné termíny

Dni Frankofónie 2023 prekročia hranice

Ako každý rok, mesiac marec patrí Frankofónii, ktorá bude v centre pozornosti na Slovensku už po deviatykrát. V roku 2023 bude Mesiac Frankofónie, ktorý sa mení na Dni Frankofónie, zasvätený téme prekračovania hraníc.

Zdroj: Francúzsky inštitút na Slovensku

Francúzština, jazyk, ktorým hovorí 300 miliónov ľudí na celom svete na všetkých piatich kontinentoch, sa neustále vyvíja. Dni Frankofónie 2023 budú túto rozmanitosť na Slovensku ilustrovať prostredníctvom kultúrnych a vzdelávacích podujatí pre školské, univerzitné alebo široké publikum v prezenčnom alebo online formáte.

Frankofónia spojí v marci na celom Slovensku priaznivcov francúzskeho jazyka a frankofónnych kultúr vďaka pestrému programu, ktorého väčšina podujatí je zdarma: výstavy, literárne stretnutia, filmové premietania, divadelné predstavenia, koncerty, súťaže,...

Dni Frankofónie organizuje Francúzsky inštitút na Slovensku spolu s veľvyslanectvami členských alebo pozorovateľských krajín Medzinárodnej organizácie Frankofónie (OIF), Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Francúzskymi Alianciami v Banskej Bystrici a v Košiciach, taktiež s účasťou stredných a vysokých škôl a Francúzskej medzinárodnej školy v Bratislave.

Prehľad podujatí v Bratislave

08. 03. 2023 | 18:00 | Francúzsky inštitút, Sedlárska 7, Bratislava | Vstup voľný

Literárny večer: Okružné bulváre alebo 50 rokov s Patrickom Modianom

Beseda sa koná pri príležitosti prvého slovenského vydania románu Okružné bulváre (Les Boulevards de ceinture) francúzskeho spisovateľa Patricka Modiana, nositeľa Nobelovej ceny za literatúru či Ceny Goncourt. Účinkuje Dan Jurkovič, prekladateľ románu. Z diela čítajú herečka Lucia Hurajová a herec Ivo Gogál.

Viac informácií

20. 03. 2023 | 19:00 | V-klub, Námestie SNP 12, Bratislava | Vstup: 7 eur / 5 eur

Divadelné predstavenie: Mizantrop od Moliéra

Pri príležitosti 350. výročia Molièrovej smrti ponúka divadelný súbor Les Ateliers français futuristickú adaptáciu Molièrovej hry Mizantrop vo francúzskom jazyku so slovenskými titulkami. Výťažok z predstavenia bude venovaný na podporu občianskeho združenia Kleine Herzen pre pomoc deťom z Ukrajiny.

Viac informácií

22. 03. – 09. 05. 2023 | Francúzsky inštitút, Sedlárska 7, Bratislava | Vstup voľný

Výstava Kataríny Vavrovej: Lhké ako pierko

Galéria Francúzskeho inštitútu predstaví výstavu diel známej slovenskej maliarky Kataríny Vavrovej, ktoré sú inšpirované, okrem Baudelaira a Moulin Rouge, najmä príbehom Malého princa od francúzskeho spisovateľa Antoine de Saint-Exupéryho. Príbeh, ktorý bol preložený do viac ako 180 jazykov, dokonale ilustruje tému zvolenú pre tento ročník Frankofónie. Umeleckú výstavu bude sprevádzať paralelná výstava rôznych vydaní knihy preložených do viacerých jazykov.

Viac informácií

23. 03. 2023 | 19:30 | Francúzsky inštitút, Sedlárska 7, Bratislava | Vstup voľný

Naspamäť: Naučme sa spolu báseň

Divadelný súbor THEATRABratislava ponúka interaktívnu hru, počas ktorej sa účastníci hravou formou naučia Shakespearov sonet 30 vo francúzštine, angličtine a / alebo slovenčine.

Viac informácií

25. 03. 2023 | 09:00 | Francúzsky inštitút, Sedlárska 7, Bratislava | Vstup voľný

Deň otvorených dverí: Otvorenie mediatéky Francúzskeho inštitútu

Po niekoľkých mesiacoch rekonštrukčných a modernizačných prác sa priestory mediatéky Francúzskeho inštitútu opäť otvoria. Pri tejto príležitosti bude ponúknutý program s komentovanými prehliadkami, prezentáciou digitálnej knižnice a aktivitami pre deti spojenými s témou Malého princa.

Viac informácií

28. 03. 2023 | 17:30 | Francúzsky inštitút, Sedlárska 7, Bratislava | Vstup voľný

Viacjazyčný workshop

Divadelný súbor THEATRABratislava ponúka v rámci viacjazyčného workshopu sériu hlasových a fyzických hier a cvičení na „prežívanie“ jazykov, prízvukov a výrazov. Účastníci sa tak budú môcť podeliť o svoj materinský jazyk aj s ostatnými a hrať sa s jazykmi, ktoré neovládajú.

Viac informácií

29. 03. 2023 | 18:30 | FTF VŠMU, Svoradova 2 Bratislava | Vstup: <https://www.kino-lumiere.sk/>

Premietanie filmu: Au Revoir le Bonheur (Zbohom šťastie)

Kanadská komédia v réžii Kena Scotta o štyroch bratoch, ktorí si sľúbia, že na pohrebe svojho otca dajú svoje spory bokom a vzdajú mu poslednú úctu. Štyria bratia, ich manželky a ich početné deti sa vyberú do letného domu, aby sa naposledy rozlúčili a rozsykali popol muža, ktorý bol pre každého z nich taký dôležitý. Keď najmladší brat Nicolas stratí urnu s popolom otca, nastávajú prvé konflikty.

Viac informácií

30. 03. 2023 | 18:00 | JazzTikot, Biela 1-3, Bratislava | Vstup voľný

Jazzový koncert: Európske trio

Koncert v zložení:

- Gueorgui Kornazov (Bulharsko), jazzový trombón

- Didier Itursari (Francúzsko), akordeón

- Pavel Terziyski-Klave (Bulharsko), spev

Viac informácií

17. 04. 2023 | 18:00 | Goethe Institut, Panenská 33, Bratislava | Vstup voľný

Švajčiarski autori Yusuf Yeşilöz a Noëlle Revaz na turné na Slovensku

Spoločné čítanie oceňovaných švajčiarskych autorov Yusufa Yeşilöza a Noëlle Revaz pri príležitosti vydania literárneho časopisu VERZIA venovaného súčasnej švajčiarskej literatúre.

Viac informácií

18. 04. 2023 | 10:30 | V-klub, Námestie SNP 12, Bratislava | Vstup voľný

Semifinále súťaže Spievam po francúzsky 2023

V regionálnom semifinále súťaže francúzskej piesne sa stretnú mladí nádejní speváci, ktorí budú súťažiť o postup do národného finále v máji v Banskej Bystrici.

Viac informácií

Dni Frankofónie v regiónoch

O program Dní Frankofónie na strednom a východnom Slovensku sa postarajú Francúzske Aliancie v Banskej Bystrici a Košiciach s podujatiami pre všetky typy publika. Viac informácií

Dni Frankofónie na školách

Množstvo škôl po celom Slovensku sa zapojí i tento rok do Dní Frankofónie s vlastným programom alebo súťažami pre žiakov a študentov. Viac informácií

Spoluorganizátori

Francúzsky inštitút na Slovensku

Francúzske veľvyslanectvo na Slovensku

Švajčiarske veľvyslanectvo na Slovensku

Kanadské veľvyslanectvo na Slovensku

Wallonie Bruxelles International

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Francúzska Aliancia v Banskej Bystrici

Francúzska Aliancia v Košiciach

Bulharské veľvyslanectvo na Slovensku

Bulharský kultúrny inštitút

Národný inštitút vzdelávania a mládeže

Francúzska medzinárodná škola v Bratislave

Gymnázium Metodova v Bratislave

Gymnázium J.G. Tajovského v Banskej Bystrici

Francavis

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Fakulta aplikovaných jazykov Ekonomickej univerzity v Bratislave

Prešovská univerzita v Prešove

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

THEATRAbratislava

Les Ateliers Français, o.z.

Mediálni partneri

Rádio Devín

Radio Slovaquie Internationale

BKIS

in.ba

TV5Monde

France 24

Portál www.kamdomesta.sk nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Miesto konania

Orchidey – skvosty v ríši rastlín [✉](#)

📅 14. 3. 2023, 2:01, Zdroj: kamdomesta.sk [✉](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **2 275** GRP: **0,05** OTS: **0,00** AVE: **313** Eur

Nahlásiť podujatie

Utorok 14.03.2023, 09:00

Iné termíny

Pozývame Vás na výstavu Orchidey – skvosty v ríši rastlín v dňoch od 3. marca do 19. marca 2023.

Výstava sa uskutoční v expozičných skleníkoch denne v čase od 9h do 17h.

Súčasťou výstavy bude aj predaj orchideí vo vestibule budovy a predaj vlastných prebytkov izbových rastlín v návštevníckom centre.

Zdroj: [facebook.com / Botanická záhrada UPJŠ](https://facebook.com/BotanickaZahradaUPJS)

Na výstavu platí štandardné vstupné. Hromadnú návštevu nahláste prosím na vrátnicu na 0552341667.

Dospelí 4 €

Žiaci, študenti do 25 r., dôchodcovia a ZŤP 3 €

Deti do 5 rokov zdarma

Sprievodcovské služby v slovenskom jazyku 10 €

Sprievodcovské služby v anglickom jazyku 15 €

Poplatok za kartu permanentky 10 €

Permanentka neprenosná celoročná dospelí 30 €

Permanentka neprenosná celoročná žiaci, študenti do 25 r., dôchodcovia, ZŤP 20 €

Rodinná vstupenka pre 4 osoby (max. 2 dospelí) 12 €

Rodinná vstupenka pre 5 osôb (max. 2 dospelí) 14 €

Vážení návštevníci, z dôvodu ochrany rastlín nie je povolený vstup do botanickej záhrady so psom.

Ďakujeme za pochopenie!

Portál www.kamdomesta.sk nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Zdroj: [facebook.com / Botanická záhrada UPJŠ](https://facebook.com/BotanickaZahradaUPJS)

Miesto konania